

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

385.85

Szerző:

Várkonyi Moltán

Hely

Cím:

Látogatás a B.SZ.K.R.T. psycho-
technikai laboratóriumában a BUR telepen

Idő

"1931"

Forrás:

Magyar Posta és Kölekedés

Személy

Bps.

(Hely)

1931. II. 12.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

Látogatás a B. SZ. K. R. T. psycho- technikai laboratóriumában a BUR telepen.

10
Miniatűr sín-pálya. - Pesti ucca a falon.
Kocsivezetők az iskolapadban.

Ujpesten a BUR telepen, ahová a B. A. R. T. gyenge és dökögös autóbuszával juttunk ki, meglátogattuk Európa egyik legmodernebbül berendezett psychotechnikai laboratóriumát. Kevesen tudják, hogy ennek a képességvizsgáló intézetnek milyen fontos szerepe van a kocsivezetők és villamoskalauzok alkalmaztatásában.

Rittinger Aurél B. Sz. K. R. T. felügyelő, akinek tervei szerint ez a laboratórium felépült, rendelkezésünkre bocsájt egy vizsgálati lapot. A személyi adatok kitöltése után élesszemű és biztos ítélőképességi aszisztensek a megjelenést, a ruházatot, az arckifejezést, a fellépést, a beszédmodort kritizálják a vizsgálati lap előrovatában. Az általános benyomás, amit keltünk, nagy örömünkre kedvező, így tehát indulhatunk a további vizsgátelek megoldása felé. Rittinger Aurél vezetőt ad mellénk, Szluka Gusztávot, aki megkér bennünket, hogy nevét semmi körülmények között ne írjuk ki. Ennek az ígéretnek eleget is tettünk.

Bejutunk az első szobába. Kockás iv-pá-
pirba öltöztetett henger forog rengeteg vil-
lanykapcsoló között és a papíron zöld vo-
nalak futnak. Odabenn most valaki vizs-
gázik és teljesítményének diagrammját
látjuk itt magunk előtt. A befolyásolha-
tatlan és okos vonalak döntenek egy ke-
nyérkereső ember és az utazóközönség
sorsa fölött. Megyünk a nagyterembe.

Misztikus sötétség, egy kis asztali lámpa
világítja meg a vizsgáztató doktor arcát,
aki letűnt idők titokzatos alchimistáihoz
hasonlóan kapcsolók, fogantyúk, drótok
rendszeretlen rendezettségében vezeti a ki-
sérletet. Szemben a falon perspektivikusan
távolodó sín-pár képe látszik és a sínek mel-
lett, sínek között, jobbra-balra távolodó
vagy közeledő alakok, autók, kocsik képe
villan fel. A doktor mellett a pódiumon ott
áll a kocsivezető jelölt. Előtte egy kocsive-
zetői pulpitus hű utánzata, indítókarral,
fékkel, csengővel felszerelten.

Kigyullad egy kép, egy kisgyerek a
sínek között, egy pillanat, a vezető

keze a fékén a lámpa elalszik: ez azt
jelenti, hogy a fékezés gyors volt, ide-
jében történt és sikerült.

A kocsivezető jelölt körvonalait csak ho-
mályosan látjuk. A sínek között most egy
autó képe tűnik fel, a vezetőnek fékeznie
kellene, de

ugyanebben a percben egy dörrenés
hallatszik, a jelölt megijed ide-oda
kapkod, a lámpa nem alszik ki: meg-
történt a karamból,

szerencsére csak százalékokban és grafi-
konok vonalában kifejezve. A vizsgátele-
lek lélekjelenlét rovatába egy rossz pont
kerül.

Most egymásután a legkülönbébb ké-
pek sokasága gyullad ki a falra vetített ut-
ca forgalmában és vezetőnk halkan magya-
ráz: itt most a megosztott és koncentrált
figyelem próbatételeit láthatjuk. A jelölt-
nek csak a sín-pár felé haladó emberek és
járművek képeire kell reagálnia és ha ez
sikerül neki, a gyakorlatban minden való-
színűség szerint nem fog fejetlenül kap-
kodni a forgatagos uccák közlekedési zür-
zavarában.

A kísérletnek vége és mi azután érde-
lődjünk, hogy milyen vizsgátelek előzik meg
a kocsivezetői foglalkozással összefüggő
képességek psychotechnikai értékelését. Ki-
sérőnk mindent megmutat és mindent el-
magyaráz. Kipróbáljuk a Moede reakciós
készüléket amelynek működése abban áll,
hogy a jelölt egy kis üveglapon kigyulladó
zöld és fehér fényekre kell, hogy reagáljon,
egy kis taszternek az elengedésével.

Egy pontos készülék ezredmásodpercere méri a gyors elhatározó-képességet.

A sebesség becslés vizsgálatára egy száz fokra beosztott fa-sinen futó kis piros lapocska szolgál. Mintegy tíz méterre vagyunk a készüléktől. A skála 60.-ik foka után az egyenletes sebességgel futó lapocskát egy fehér deszka födi el a jelölt szemelől és így taláalomra kell egy kis fogantyúval a 85-ös pontnál megállítani a piros lapot.

Érdekes módon vizsgálják meg a jelölt lélekjelenlétét. A vezetői emelvényen kapcsolódik az indítókar és a diagramm legteljesebb pontossággal mutatja, hogy a kocsivezető jelölt milyen gyorsan határozza el magát és találja meg a kocsikon ily alkalmakra való tekintettel felszerelt vész-kikapcsolót.

A látást, a hallást, a színérzékenységet és a kocsivezetői foglalkozás egyéb fontos kellékeit elmés gépek s szerkezetek segítségével próbálják ki.

— Az ablakon felfut a fekete függöny, a napsugár besurran az eddig misztikusan elsötített terembe és a psychotechnikai laboratóriumban a szemünk elé tűnik a legérdekesebb és a legtalálékonyabb kísérleti asztal, amely a laboratórium vezetőjének Rittinger Aurélnak saját találmánya és alkotása. Ha ez elé az asztal elé, amelyen nyolcas alakjában, különböző váltókkal két sín pár vonul, rajtuk három miniatűr villamoskocsival, odavezetnénk egy gyereket, az lelkesedve mondaná: nagyszerű játék.

Megpróbáljuk, hátha tudnánk még játszani mi is s felszállunk a vezetői emelvényre, megmagyarázzák, hogy a három kocsi közül csak egynek a futását tudjuk befolyásolni és a másik két száguldó kocsi között úgy kell a miénket a legkülönbözőbb váltókon keresztül, nyolc körön át vinni, hogy a másik kettővel össze ne ütközzön.

Most utólag bocsánatot kérünk a sín-pálya asztal alkotójától, hogy az első pillanatban játéknak minősítettük ezt kísérletet. Az eredmény ugyanis az volt, hogy csunyán megbuktunk. Nagy izgalom és kapkodás közepette sikerült előidézni két karambolt az asztalon. Bebizonyosodott, hogy ez a játék nem játék, hanem egyike a legkomolyabb psychotechnikai és kocsivezetői vizsgatételeknek.

Miután a kocsivezetői vizsgán csúfosan megbuktunk, nem marad más hátra, mint hogy megpróbáljuk a kalauzi képesség és intelligencia vizsgálat folyamatát.

Száz villamos-jegy egy asztalon. Hetven rosszul és harminc jól kezelve. Meghatározott idő alatt ki kell válogatnunk a jól és rosszul kezelt jegyeket.

A kísérlet sikerült, mehetünk tovább.

Ötletes megoldású készülék kerek számozott rézlapocskákat adagol, meghatározott időkből. Előttünk egy doboz a rézlapok számozásának megfelelő számokkal ellátva, a számok mellett kis nyílásokkal. A feladat és nem is olyan könnyű feladat az, hogy a rézlapokat a megfelelő nyílásokba dobjuk. A munka

gyors áttekintést kézügyességet és bizonyos határozottságot kíván a vizsgáló jelölttől.

Ilyen és ehhez hasonló érdekes vizsgatételek próbáinak vetik alá a jelentkezőt aki mindezekről egy százalékkal és diagrammokkal mért eredményei listát kap.

Látogatásunk utolsó pontjaként még az érdekes összetételű intelligencia vizsgálat és a tantermek után érdeklődünk. Az intelligencia vizsgálaton kielégítő eredménnyel megyünk keresztül és a számolás,

a szóképzés, logikai következtetés, a koncentráció, az emlékező tehetség tűzpróbáját is elég jól álljuk ki.

Megtekintjük a tantermeket is. Kocsivezetők ülnek a padokban kisgyermek módjára, rendesen s komolyan és az oktató kérdéseire a komoly higgadt felnőtt emberek okos és értékes feleleteit adják. Ez a tanfolyam

A B. Sz. K. R. T. kocsivezetőinek háromnapos ismétlő tanfolyama

amelyen az oktatás a legeredetibb szemléltető módon folyik. A teremben keresztmetszetű villamoskocsik és felboncolt alkatrészek, kapcsolók és táblázatok, amelyek a kocsivezetők munkájának minden mozzanata, minden fontos körülménye megvan örökítve.

A telep megtekintése után ismét felkerestük Rittinger Aurélt, aki elmondotta, hogy a laboratórium 1925.-óta áll fenn, idáig

tizenháromezerhatszáz ember vizsgázott és hogy a laboratórium vizsgálatának eredményét a gyakorlat száz százalékgig igazolta.

Azzal az érzéssel bucsuztunk a teleptől, hogy amíg ilyen aprólékosan, gondosan és körültekintően fogják A B. Sz. K. R. T. kocsivezető és kalauz jelöltjeit vizsgáztatni, addig az utazó közönségnek minden re-

ménye meglehet arra, hogy a közlekedési baleseteket a jól előkészített kocsivezetők minden helyzetben elkerülik.

Várkonyi Zoltán.